

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2011/2185(INI)

1.3.2012

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zunanje zadeve

o letnem poročilu o človekovih pravicah v svetu in politiki Evropske unije na tem področju, vključno s posledicami za strateško politiko EU o človekovih pravicah
(2011/2185(INI))

Poročevalka: Teresa Jiménez-Becerril Barrio

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in njenega izbirnega protokola,
 - ob upoštevanju deklaracije Združenih narodov o varstvu žensk in otrok v izrednih razmerah in oboroženih spopadih ter resolucij Varnostnega sveta št. 1325 (2000) in št. 1820 (2008),
 - ob upoštevanju smernic Evropske unije o nasilju nad ženskami in dekleti ter o boju proti vsem vrstam diskriminacije proti njim,
 - ob upoštevanju „Dokumenta o ukrepih za krepitev zunanje razsežnosti EU pri preprečevanju trgovine z ljudmi: v smeri globalnega ukrepanja EU proti trgovini z ljudmi“,
 - ob upoštevanju Listine Komisije za pravice žensk,
 - ob upoštevanju priporočil Odbora ministrov Sveta Evrope o ukrepih za boj proti diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti ali identitete (CM/Rec(2010)5) ter priporočila in resolucije Parlamentarne skupščine Sveta Evrope o isti temi (priporočilo št. 1915 in resolucija št. 1728),
- A. ker bi si morali prizadevati, da bi pravice žensk, kot jih priznavajo mednarodne konvencije in pravni standardi, sistematično postale temelj vseh dvostranskih odnosov, še posebej pa s tretjimi državami, s katerimi je Unija podpisala pridružitvene sporazume in sporazume o sodelovanju;
- B. ker nasilja nad ženskami in/ali diskriminacije žensk ne morejo upravičiti nobeni politični, verski ali kulturni razlogi;
- C. ker je treba nasilje nad ženskami razumeti kot vsako dejanje nasilja na podlagi spola, zaradi katerega ženske utrpijo ali lahko utrpijo fizično, spolno ali psihično škodo, vključno z grožnjami s tovrstnimi dejanji, prisilo ali samovoljnim odvzemom prostosti, bodisi v javnem ali zasebnem življenju;
- D. ker je nesprejemljivo, da oborožene sile v konfliktnih regijah po svetu še vedno uporabljajo spolno nasilje v obliki množičnih in etničnih posilstev, trgovino z ljudmi in druge oblike spolne zlorabe žensk in otrok kot vojno taktiko, tudi kot "vojni plen", kjer spolni zločinci izkoriščajo konfliktno razmere; ker so Združeni narodi posilstvo v vojnem času opredelili kot zločin proti človečnosti ter ker se je Varnostni svet Združenih narodov leta 2008 zavezal k boju proti uporabi spolnega nasilja kot vojne taktike;
- E. ker je pomen vključenosti žensk in vidika spola še toliko bolj pomemben, saj imajo v primerih, ko več žensk sodeluje pri reševanju konfliktov in vzpostavljanju miru, te bistveno vlogo pri mirovnih pogajanjih, pri katerih vključijo več področij v proces

obnove, rehabilitacije in krepitve miru;

- F. ker še vedno prihaja do različnih oblik zlorabe žensk, ki pa pogosto niso prijavljene, ker jih zakrivijo njihovi najbližji družinski člani;
1. pozdravlja Listino Evropske komisije za pravice žensk, ki spodbuja enakost spolov na ravni EU in na mednarodni ravni, ter akcijski načrt EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk pri razvoju za obdobje 2010–2015 in poziva h krepitvi prizadevanj za doseganje razvojnih ciljev tisočletja na področju enakosti spolov in zdravja mater;
 2. zlasti poudarja potrebo po spodbujanju zdravstvene vzgoje in ustreznih programov o spolnem in reproduktivnem zdravju, ki so pomemben del politike EU na področju razvoja in človekovih pravic v odnosu do tretjih držav;
 3. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita, da bodo ženske v konfliktnih razmerah imele pravičen dostop do javnega zdravstvenega varstva ter ustrezne ginekološke in porodniške nege, kot določa Svetovna zdravstvena organizacija;
 4. izraža veliko zaskrbljenost zaradi globoko zakoreninjene diskriminacije na podlagi spola in nasilja v družini v mestnih območjih in na podeželju v mnogih tretjih državah, zaradi številnih primerov spolnega nasilja ter posilstev žensk in deklet v Južni Afriki, zaradi neustreznih preiskav, ki so pogosto ovirane s predsodki na podlagi spola, ter zaradi preprek pri dostopu do zdravstvenega varstva in zamud pri zagotavljanju zdravstvene oskrbe žrtev;
 5. poziva k večjemu upoštevanju pravic žensk v vseh politikah v zvezi z zunanjimi zadevami in finančnih instrumentih, da bi okrepili vključevanje načela enakosti spolov s pomočjo geografskih in tematskih programov ter bolje uskladili instrumente; meni, da morata biti enakost moških in žensk ter varstvo človekovih pravic žensk v celoti vključena v vsa pomembna poglavja politike za zunanje delovanje EU ter njene dejavnosti in programe;
 6. poziva Komisijo in države članice, naj v svoji zunanji politiki, tudi prek evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, dejavno spodbujajo nediskriminacijo na podlagi spola, rase in narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
 7. pozdravlja niz instrumentov, ki jih je leta 2010 sprejela delovna skupina Sveta o človekovih pravicah, ki naj bi pomagali institucijam, državam članicam in delegacijam EU ter drugim organom, da se bodo hitro odzvali, ko bodo kršene pravice lezbijk, gejev, biseksualcev in transseksualcev; poziva Komisijo, naj obravnava strukturne razloge teh kršitev;
 8. ponovno poudarja, da bi morale biti pravice žensk pomemben del dialoga o človekovih pravicah, ki ga vodi EU, ter političnega dialoga EU s tretjimi državami, s katerimi so bili podpisani sporazumi o sodelovanju ali pridružitveni sporazumi, v skladu s klavzulami o človekovih pravicah v teh sporazumih, ter da je treba okrepiti udeležbo žensk pri pogajanjih in njihovo dejavno vlogo v mirnih tranzicijah; poziva Komisijo in Svet, naj v primeru kršitve teh določb sprejmeta vse potrebne ukrepe;

9. je globoko zaskrbljen zaradi porasti nasilja na podlagi spola v mnogih delih sveta kot enega od pokazateljev vsesplošne krize, zlasti pa zaradi naraščanja števila umorov žensk in deklet v nekaterih državah Latinske Amerike, ki so del splošnega nasilja in strukturne diskriminacije; ostro obsoja vse vrste nasilja na podlagi spola in grozljive umore žensk ter dejstvo, da ostajajo ta kazniva dejanja pretežno nekaznovana, kar je dodatna spodbuda za morilce;
10. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj jasno določita svoje odgovornosti in uskladita ustrezne dejavnosti delegacij EU z dejavnostmi veleposlaništev držav članic v zadevnih državah, da bi izjavo podpredsednice/visoke predstavnice Catherine Ashton o umorih žensk spremenili v dejanske ukrepe, ki jim bodo zagotovljena zadostna sredstva; prav tako poziva Komisijo, naj zagotovi politično in finančno podporo delu medameriškega sistema za človekove pravice v zvezi z vprašanjem umorov žensk ter naj prispeva k izvrševanju njegovih sodb;
11. podpira latinskoameriške države pri izpolnjevanju obvez glede primerne skrbnosti za preprečevanje, spremljanje, preiskovanje in kazenski pregon umorov žensk ter kaznovanje in zagotavljanje odškodnin; poziva Komisijo, naj redno obravnava to temo v političnih dialogih, zlasti v tekočih dialogih o človekovih pravicah, ter naj v okviru dvoregijskih partnerstev ponudi sodelovanje pri iskanju rešitev za odpravo nasilja nad ženskami ter ustavitve umorov žensk;
12. zato poziva Komisijo in Svet, naj še naprej spodbujata tretje države, da v svojo zakonodajo vključijo izrecno določbo o pravicah žensk, da bi zagotovilo spoštovanje teh pravic, ter izvajajo politike in mehanizme, ki upoštevajo različnost spolov, da bi bile ženske bolj vključene v odločanje v javnem življenju, naj bo politično, gospodarsko ali družbeno življenje;
13. poziva Komisijo, naj vprašanje pravic žensk dobi osrednje mesto v pogajanjih z vsemi državami kandidatkami, brez izjem; naj turške oblasti opozori, da nenehno hudo nasilje nad ženskami, vključno z umori iz časti ter zgodnje in vsiljene poroke, ostajajo med največjimi odprtimi vprašanji za Turčijo; naj preneha zanemarjati neučinkovitost ukrepov in nepripravljenost turških oblasti, da dejansko kaznujejo zločince; naj pozove turško vlado, da pospeši reforme; naj na vseh ravneh izobraževanja uvedejo načelo enakosti spolov ter programe proti nasilju; naj ustrezno usposobijo javne uslužbenke, policijo, sodstvo ter civilno družbo ter naj od Turčije zahteva izvajanje politik uspešnega preprečevanja, zaščite in pregona ter dejanski napredek glede spoštovanja in izvajanja pravic žensk; poleg tega mora Turčija izpolnjevati mednarodne obveznosti, kot so konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, akcijski program iz Kaira, pekinška izhodišča za ukrepanje in deklaracija tisočletja Združenih narodov;
14. poziva Komisijo in države članice, naj na mednarodni ravni obravnavajo nasilje nad ženskami in kršitve človekovih pravic na podlagi spola, zlasti v okviru veljavnih dvostranskih pridružitvenih sporazumov in mednarodnih trgovinskih sporazumov ter tistih, ki so še v postopku pogajanja;
15. poudarja, da bi eden od ciljev političnega dialoga morala biti tudi odpoved vsem pridržkom h Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in ratifikaciji njenega izbirnega protokola v vseh partnerskih državah;

16. priznava pozitivno vlogo, ki jo ima Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice pri zaščiti pravic žensk in zagovornikov pravic žensk, ter pozdravlja regionalne in tematske kampanje ozaveščanja, ki so organizirane v okviru boja proti stereotipom, diskriminaciji in nasilju v družini, v skladu s smernicami EU o nasilju nad ženskami in dekleti, o spolnem nasilju nad ženskami v konfliktih, vsiljenih in zgodnjih porokah, pohabljanju ženskih spolnih organov ter udeležbi žensk v demokratičnem procesu;
17. kljub temu poziva Komisijo, naj še okrepi uporabo tega instrumenta, zato da bodo obravnavane vse oblike telesnega, družbenega in psihološkega nasilja nad ženskami, ter razvije ukrepe za krepitev pravic žensk in njihovega položaja v družbi;
18. poudarja, da je treba na lokalni in na politični ravni okrepiti prizadevanja za odpravo pohabljanja ženskih spolnih organov ter vseh običajev in praks, ki škodijo ženskam in dekletom, pri tem pa opozarja na dejstvo, da takšno ravnanje predstavlja resno kršitev človekovih pravic in telesne nedotakljivosti žensk in deklet; poziva države članice, naj sprejmejo pobudo Združenih narodov o mednarodnem dnevu proti pohabljanju ženskih spolnih organov;
19. opaža in izraža podporo vsem ženskam po svetu, ki se borijo za pravice žensk, zlasti v nedavnih dogodkih v Savdski Arabiji, kjer vse več žensk vozi avtomobile in si prizadeva za enakopravnost;
20. poziva Komisijo in države članice, naj v predlogu novega večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 pregledajo in občutno izboljšajo določbe o enakosti spolov v zunanjih odnosih;
21. poziva Komisijo, naj ustanovi evropski observatorij za nasilje nad ženskami;
22. opozarja, da sta Direktiva Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so bili žrtve množičnih posilstev, trgovine z ljudmi in drugih oblik spolne zlorabe žensk in otrok ali predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi, ter Direktiva 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav koristna instrumenta za zaščito žrtev trgovine in bi ju bilo treba v celoti izvajati;
23. poudarja, da je opustitev vpisa otrok, zlasti deklet, v matične knjige prvo zanikanje njihovih pravic; zato poziva Komisijo, naj podpre vpisovanje rojstev v tistih tretjih državah, kjer je to potrebno; poudarja, da je treba spodbujati priznanje pravice mater, da so deležne zaščite in podpore ter da skrbijo in vzgajajo svoje otroke, pa tudi potrebo po spodbujanju zdravja žensk in ekonomske varnosti;
24. poziva, da se nameni več pozornosti in finančnih sredstev programom za zagotavljanje dostopa vseh deklet do izobrazbe, saj je to, da se dekleta obdrži v sistemu izobraževanja, bistveno za izgradnjo družb z več enakosti med spoloma, s čimer se spodbuja ekonomska neodvisnost žensk in zmanjšuje spolno izkoriščanje deklet in žensk po vsem svetu;
25. poudarja, da je prizadevanje za boljši dostop do spolnih in reproduktivnih pravic ter

zdravstvenih storitev pomemben del zagotavljanja človekovih pravic žensk; poziva EU, naj glede tega pospeši prizadevanja za uresničitev razvojnih ciljev tisočletja na področju boljšega zdravja mater, vključno z dostopom do informacij, sodobne kontracepcije in vrste storitev s področja reproduktivnega zdravja; poziva Komisijo, naj si prizadeva za uresničitev tega cilja v vseh svojih mednarodnih ukrepih razvojne politike;

26. priznava vlogo Evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter drugih instrumentov za gradnjo demokracije v tretjih državah ter opozarja, da demokracija vključuje polnopravno udeležbo žensk v javnem življenju, kakor so pokazali dogodki, ki so sledili arabski pomladi, in kakor je navedeno v mednarodnih in regionalnih instrumentih, kot v Protokolu k Afriški listini o človekovih pravicah in pravicah ljudstev o pravicah žensk v Afriki;
27. podpira Komisijo na področju zdravstvenega varstva, zlasti pri preprečevanju virusa HIV in aidsa, ter jo poziva, naj okrepi potrebo po zdravstveni vzgoji, zlasti nosečnic ali doječih mater;
28. pozdravlja navzočnost strokovnjaka za vprašanja enakosti spolov v večini misij Evropske unije za spremljanje volitev in pozornost, ki se namenja udeležbi žensk v volilnih procesih, ter poziva k vzpostavitvi potrebnih ukrepov za zagotovitev njihove vključitve v vse te misije;
29. poziva k temu, da bi bili sklepi iz poročil misij Evropske unije za spremljanje volitev o politični udeležbi žensk v volilnih procesih usmerjeni v geografske in tematske programe v zadevnih državah;
30. pozdravlja ustanovitev Agencije Združenih narodov za ženske ter poziva EU k tesnemu sodelovanju s to ustanovo na mednarodni, regionalni in nacionalni ravni s ciljem uresničevanja pravic žensk;
31. vztraja, da morajo imeti ženske nadzor nad svojimi spolnimi in reproduktivnimi pravicami, zlasti prek enostavnega dostopanja do kontracepcije in splava; opozarja, da je pravica do reproduktivnega zdravja sestavni del človekovih pravic; poudarja, da se reproduktivne pravice opirajo na priznavanje osnovne pravice vseh parov in posameznikov, da se svobodno in odgovorno odločijo o številu otrok, starostni razliki med njimi in kdaj jih bodo imeli, da so obveščeni in imajo za to sredstva, in na pravico doseganja najvišjih standardov spolnega in reproduktivnega zdravja, vključno s pravico vseh do odločitve o reprodukciji brez diskriminacije, prisile in nasilja (opredelitev WHO);
32. odločno podpira vključitev svetovalcev ali kontaktnih točk za vprašanja enakosti spolov v delegacije EU in misije skupne varnostne in obrambne politike ter poziva visoko predstavnico/podpredsednico Komisije, naj jim zagotovi ustrezna sredstva in pooblastila;
33. poziva, naj Evropski inštitut za enakost spolov posebej podpre zbiranje, obdelavo in širjenje učinkovitih praks za vključevanje načela enakosti spolov v izvajanje pekinških kazalnikov na področju pravic žensk;
34. se zavezuje k bolj sistematičnemu vključevanju pravic žensk v svoje razprave in resolucije o človekovih pravicah ter k uporabi mreže prejemnikov nagrade Saharova in zlasti

ženskih prejemnic te nagrade za zagovarjanje pravic žensk v svetu;

35. poziva Komisijo, naj se bori proti izbirnim splavom in detomorom deklic ter vsem drugim škodljivim običajem, ki so še vedno zelo razširjeni v številnih družbah in spodbujajo podobo hčerke kot bremena in sina kot vzdrževalca družine; poziva Komisijo, naj za to uporabi proračunska sredstva za razvoj in pomoč;
36. poziva Komisijo, naj si prizadeva preprečiti izbor enega spola novorojencev, a ne z omejevanjem dostopa do storitev in tehnologije za reproduktivno zdravje, temveč z okrepljenimi prizadevanji za odpravo strukturne diskriminacije žensk in deklet, vključno z odpravo diskriminatorne zakonodaje po spolu, krepitevijo vloge in položaja žensk in deklet z izobrazbo, obravnavo politik o vidikih, kot so dedovanje, dote, financiranje na starost in drugih vprašanj osebne varnosti, ter določanje priimka;
37. poziva Evropsko komisijo, naj v vseh programih sodelovanja in razvoja spodbuja dejavno udeležbo nevladnih organizacij, ki spodbujajo pravice žensk in njihov položaj.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.2.2012
Izid končnega glasovanja	+: 27 -: 2 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Vilija Blinkevičiūtė, Kent Johansson, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda, Marija Nedelčeva (Mariya Nedelcheva), Katarína Neved'alová, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Sirpa Pietikäinen